

Fotofiksfakserier

Af METTE SANDBYE

BOING! Sådan kan det – i overført forstand – føles, hvis man rammes i maven af et billede. Men det lyder også sådan, når tomme tønder buldrer. Jeg kommer til at tænke på det i mødet med Per Morten Abrahamsens nye, store udstilling på Det Nationale Fotomuseum. Fra slutningen af 1980'erne og op gennem 90'erne var Per Morten Abrahamsen (f. 1957) en foregangsmand inden for magasinportrættet som fotografisk bestillingsgenre. Han dannede skole, og mange efterlignede hans enormt fantasifulde og ofte temmelig grænseoverskridende iscenesatte portrætter. Inden for sin genre er det nogle rigtige »boing«-fotos, som rammer i synet, overrasker, fortæller historier og stemninger, får grinet frem: Bjarne Riis med svanevinger, Casper Christensen nøgen på en ged, Hans Engell som Far til Fire (vist lavet deromkring historien med betonklodsen), kendte mennesker der bløder, skrigger, spytter, svæver, har hovedet nedsænket i is og meget andet mærkeligt.

Thomas Bangsted: Cash Concrete. 2009.

Iscenesatte, overdrevent teatraliske, men alligevel formår Abrahamsen ofte at få en form for menneskelighed, måske ligefrem ærlig sårbarhed frem hos den poserende. Alle disse kreative og vitterlig enestående portrætter fylder en hel, tætophængt væg. Fotografens bestillingsopgave for Den kongelige Ballet, hvor han fortolker en stribe Bournonville-balletter, trækker ligeledes på et væld af grænseløst kreative påfund, hvor de teatraliske balletfagter og gribende historier om liv og død fra ballettens urdyb fortolkes på en ny måde.

Men Per Morten Abrahamsen vil mere end det. Han har åbenbart så mange flere ideer, han ikke fik afløb for på de bestillingsopgaver, han ellers løser så mesterligt, at han bare må springe ud som »rigtig kunstner«. Og her får den ikke for lidt: Den store serie *Censur*, som han viste på ARoS for nogle år siden, hvor nøgne menne-

sker i overfladisk teatraliske tableauer har flæskesider med ordet censur skrevet på hængende ud af munden. Meningstomme installationer, hvor de tændstikmænd, han tegner som skitser til portrætterne har fået »liv« som store træmænd, træbørn og trækvinde med fotohoveder. En mindre serie snapshotlignende fotos fra fotografens familieferie til USA, hvor familiemedlemmerne på skift poserer med en abemaske på hovedet. Det er spredt fægtning uden hoved og hale, hverken kritisk (man fornemmer svagt, at han er ude i et sådant ærinde), urovækkende, tankevækkende, overraskende eller bare morsomt. Helt tåkrummende er en serie unavngivne portrætter af irakiske asylsøgere fra Brorsonkirken. Upersonlige ansigter, rystede, kopieret på transparent plast med et spejl bag, så vi ligesom kan spejle os selv i dem. Det er svært at lave kunst om asylpolitik, men det er

Per Morten Abrahamsen: Installationen »Klasseværelset«.

et alt for alvorligt emne til at behandle så overfladisk som her.

Det er ikke nemt at blande bestillingsopgaver og autonom kunst, politik og samfundsaktuelle temaer med humor og manipuleret farvelægestetik. To andre udstillingsaktuelle fotografer holder sig klogeligt til én stil, til én form for manipulation, og det gør de begge to rigtig godt. Thomas Bangsted (f. 1976) er et nyt talent på den danske scene og bor til daglig i New York. Han laver megastore farvebilleder af amerikanske landskaber eller øde havne- og industriområder. De rummer et mylder af superskarpe detaljer, som man kan fortabe sig i i jagten på fortællinger og stemninger. De er på én gang kaotiske og meget velkomponerede i deres fokus på den måde, naturen og mennesker organiserer sig i forskellige former for udkantsområder, hvad enten vi taler om en flok pelikaner, cementvogne, der lastes på fabrikken eller

malere, der maler facaden på en stor grim møbelbutik. Fotografen arbejder på det samme fotografi over flere år, og hvert af dem består af en masse sammenkopieringer, ja helt op til hundrede optagelser er sat sømløst sammen. Han har sørget for at fotografere fra eksakt samme sted og samme gråvej, hvilket forlener farverne med en fin blødhed. Således kommer der også et langt tidligt forløb ind i det enkelte billede, umærkeligt men alligevel markant til stede, når først man får øje på disse virkningsfulde, smukke billeders svagt uvirkelige karakter.

Også Jakob Hunosøe (f. 1975) leger med fotografiets virkelighedseffekt, men den vigtige pointe hos ham er, at hans fotografier ikke er digitalt manipuleret. Han fotograferer helt almindelige, hverdagslige motiver og opstillinger: to stole ved siden af hinanden, en tepotte, en vandhane, en bærbar computer, rengøringsred-

skaber. Det er tilsyneladende meget upåfaldende, men hurtigt tænker man, at de må være digitalt manipulerede. Vandstrålen går den forkerte vej, computerkanten lyser i alle farver. De to stole med kaffepletter, en mønt og en serviet må være et fotografi og dets digitale spejlvending. Men hvis man så stirrer endnu mere, så er kaffepletten alligevel ikke helt ens på de to »spejlvendte« sider, og computerlysstripen er bare farvede tændstikker klistret på computeren. Man kunne måske indvende, at der bare er tale om små sjove fotogimmicks, og nogle af Hunosøes tidligere værker har også haft en lidt overfladisk fiffighed over sig i mine øjne. Men denne gang synes jeg, at kombinationen af konceptuel enkelhed, motivisk såvel som farvemæssig stramhed, surreel hverdagspoesi og sirligt gennemført klippeklistrehumor fremstår med stor originalitet.

Peter Lav Gallery, hvor Hunosøe vises, er rykket fra Valby til større lokaler i Sankt Annæ Passage. Der er også blevet plads til et mindre projektrum, hvor Anne Lass (f. 1978) udstiller amerikanske motiver. Her vil jeg især fremhæve ét fotografi med en teenagepige i bikini i et klippelandskab omgivet af fem mere eller mindre badebuksepåklædte mænd, der alle betragter hende. Det er et dokumentarisk fotografi af et iscenesat motiv, men det er virkelig *creepy* med den latente teenagethrillerstemning, som Lass eminent har fanget.

Per Morten Abrahamsen: Aben i Familien. Det Nationale Fotomuseum. Det kgl. Bibliotek, til 20. feb.
Thomas Bangsted: Country & Sea, Galleri Tom Christoffersen, Skindergade 5, Kbh., til 6. feb.
Jakob Hunosøe: On Things Ordinary. Peter Lav Gallery, Bredgade 25 F (Sankt Annæ Passage), Kbh., til 27. feb. Samme sted vises Anne Lass: Somewhere In Nowhere.

**KUNST
HØJSKOLEN
PÅ ÆRØ**
www.kunstaeroe.dk

www.weekendavisen.dk